

Nieuwjaarsconcert – zondag 5 januari 2025 – Huize Gaudeamus

Vincent Bijlo – voordracht Maarten van Veen – piano en arrangements

Julius Röntgens stralende muziek

Julius Röntgen (1855-1932):

1. Duet voor 2 violen: Moderato (februari 1864) *
2. Duet voor 2 violen in F: Allegretto (februari 1864) *
3. Praeludium VI in a: Andante con moto (1868-1870)
4. Morgengrüse: Allegro ma non troppo (nr.4 uit Aus der Jugendzeit, 1871-1873)
5. Neckens Polska - Phantasie über ein Schwedische Volkslied opus 11 (1874)
6. Julklapp (Weihnachtsgabe) (uit Kleine Klavierstücke opus 12, 1875)

Amanda Maier (1853-1894):

7. Prelude nr.2 in g (1869)

Julius Röntgen & Amanda Maier:

8. Zwiegespräch nr.5: Andante espressivo (1882)

Edvard Grieg (1843-1907):

9. Gjendines Wiegelied: Allegretto semplice (uit 19 Noorse Volksliederen Op. 66, 1896)

Johann Sebastian Bach (1685-1750):

10. Fragment uit de Matthäus-Passion (1727)

Julius Röntgen

- 10a. Ein Liedchen von der See (uit Valeriusliederen opus 43, 1894)
11. Nr 3 en 4 uit 12 inventionen (1929)

Rabindranath Tagore (1861-1941):

12. Mayabonobiharini Horini

Julius Röntgen (1855-1932) was voorbestemd om componist te worden. Zijn ouders, beiden musici, richtten zijn leven er vanaf zijn geboorte op in. Toen hij negen jaar oud was schreef hij zijn eerste stukjes, vier duetten voor twee violen*. Zijn trotse vader stuurde de partituur naar een vriend in Amsterdam, vergezeld van een brief: "Ik vraag u of het niet te bewonderen is met welk gemak en welke smaak dat kereltje die zaken schrijft, die menigeen na lange jaren ijverig studeren eerst zoo ten dage vordert." Dat kereltje componeerde vanaf toen vlijtig door, wat leidde tot een oeuvre van ruim zeshonderd werken. In 1878 verhuisde Röntgen vanuit Leipzig naar Nederland. Hij werd docent piano aan de Muziekschool van de Maatschappij der Toonkunst, afdeling Amsterdam. Zijn vader en zijn vrienden hadden het hem afgeraden, maar hij ging. Vlak nadat hij in Amsterdam was aangekomen schreef hij: "Het muziekleven staat hier op een zeer laag peil. De muziekschool wordt alleen maar bevolkt door kinderen en oude dames, maar echt ontgoocheld ben ik niet, op langere termijn valt er wel wat van te maken, dan zal het hopelijk wat minder dilettantistisch worden." Dat werd het en daar heeft Julius Röntgen veel aan bijgedragen. Hij begon meteen met het organiseren van concerten, zodat het muziekleven een grote impuls kreeg. Hij stond aan de wieg van het Amsterdams Conservatorium, later werd hij er directeur. En hij was betrokken bij de totstandkoming van het Concertgebouw. Alles om hem heen en hij dus ook, alles ademde muziek, alles stond in dienst van de muziek, componeren was een absolute noodzaak. Of zijn muziek werd uitgevoerd was voor hem van minder belang. Hij bouwde gestaag aan het enorme oeuvre, waaruit Maarten van Veen tijdens dit concert een kleine selectie ten gehore brengt.

Vincent Bijlo reconstrueert Röntgens leven aan de hand van de enorme hoeveelheid brieven die van hem bewaard is gebleven en die gebundeld werden door zijn tweede vrouw, Abrahamine des Amorie van der Hoeven (1870-1940). Ook Röntgens biograaf Jurjen Vis zijn we postuum veel dank verschuldigd. Zo ontstaat in iets meer dan een uur een beeld van een componist die, zo schreef de NRC in 1903 na de première van Röntgens Valeriusliederen: "dan geen baanbreker moge zijn, niet de ontdekker wezen eener nieuwe kunstformule, hij heeft nochtans iets eigens, dat namelijk uit zijn latere werken spreekt, uit den tijd dat het merg uit ons oude volkslied den akker van zijn muzikalen geest heeft vruchtbaar gemaakt."

Het volgende koffieconcert op zondag 2 februari om 12.00 uur wordt verzorgd door Sevastianos Motorinos op clavecimbel. Hij zal composities spelen van ondermeer J.P. Sweelinck, W. Byrd, J.J. Froberger en G. Frescobaldi.

Zie ook de concertagenda op www.huizegaudeamus.nl.